

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo.	Megjelenik minden vásár- nap. Előfizetési ára: 1/2 evre 24. 1/4 evre 12. 1 hónapra 4. Külföldre 70., Amerikába 80 Dinár évente.	Reditelsztvo i opravnistvo Szerkesztőség és Kiadóhivatal MÁRKISEVCI p. M. SOBOTA Rok piszi sze eszi posilajo i sze ne vrnejo. — Kéziratok ideküld- dendők s nem adatnak vissza.	Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta pišz- ma 150., réden veliki 1— mali oglašz 0 70 Din. i dávek. Pri vecskrát popüszit.	Hirdetési árak négyzett cm.- ként: Nyílttér és hasonlók 150., rendes hirdetés 1— Apró hirdetés 0 70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm
-----------------------	---	--	--	---

To nekrivicsno

dejte, puno lübéznoszt i zselejaya do vrse-
nyé i do zsítka je zse tūdi csi rávno nej
neposzrejčno, dōñek pa poszrejčno vō-
djáno toga krátkoga zsítka valovjam. Nej je
znati i tūdi szamon evej kak dūgi de nyénega
zsítka-bezsáj, nevej ka de nyemi potrejbno
vu zsítki, da té bezsáj nalehci i na hasz-
novitoszt szvojo i drzsávni prebezsí, zatou
szo sztarisje i ti vládajoucsi kej námen bi
mogo bidti, da sze zatou nevedajoucese dejte
pobrigajo.

Vszáki sztaris je natom, da sze szkrbí
zatou, da szvoje dejte kak nájbole priprávi
za prenoszítev denésnyi szvetovni tezsáv,
zavolo toga je pa v prvoj vrszti potrejbno,
da szi sz-postenim i dobrim vseenyom zse
vu souli szprávi potrejbem nyemi funda-
ment znanoszt do príik prenoszti brejmen.

Od toga niti gúcsati nemremo, da bi
sztaris nej na tom bio. Vsze tezsoucese je
gotov prenosziti, naj szamo szvoje dejte
szprávi do toga cíla, na steroga ga je ta
historija rodstva i zsvlejnaya sztvorila. Ni-
kak pa nemremo zarazmeti ti vládajoucsi
faktorov cil. Tū nanikoj ide soula brez
popravka i vucsitela, tam je soula zaprejtai
deca tri stirikrát pout morejo napraviti,
pokecs do drūge soule prídejo, v trétjój
pá vucsitela ne lūbijo oblásztni orgáni, za
ednoga ali za drūgoga zroka volo, mo-
goucese po hujskanyi poszebni neprijatelov,
veliko deco, ki szi szvoje soule szpuniti i
znánoszt zadobiti tak morejo, ka szo za-
eséli, jih nepüsztijó, ali pa z velkimi tezs-
koucsami. Tou szo vsze naopácsna dela,

dajmo szi za zroke tou ali ono. Glavno
je tou, da mámo zobrázseno generáció za
bodoucsnoszt i naj je gojen vu tom ali
onom dūhi, naj szamo szvojo znánoszt
obrácsa na vgodnoszt szvoje drzsáve. Dūh,
miszel sze vszigdár vrzse po onoj drzsávi,
vu sterój zsveti scsé, ár sze drzsáva po-
nyem vresti nigdár nemre Tūdi toga zná-
noszt csloveka cíl je, da vszákomi za-
dovolnoszt csiní, ár szamo tak lehko do-
szégne napredúvanye za szvojo bodoucs-
noszt.

Kak vszigdár, tak i zdaj vu zacsétki
nouvoga solszkoga leta nam je zselejnye:
odprejti vsze nase soule, podérájoucese po-

praviti, nase vucsitele nej zametávati i
vékse soláre, kí szo zse visji i sztrokovni
soul vucseníki püsztiti tá, gde szo zna-
noszt zadobiti mogoucsi.

I escse edno. Reálno gimnázijo v M.
Soboti povéksati za maturo pripravno, tak
sze razmere preci olejsijo v nasoj krajíni
escse bole csi do vu nyou isztinszke vse-
nyá mocsí namescsene. Tou je soula, stera
je dneszdén jedíno pripravna za deco, z-
stere sze lehko vszako sztroko sztoupi.

Csi tak bode, je sztaris olehsen od
vsze miszli, deca pa za bodoucese nej za-
osztányeni vu v cseneyj, kak vu potrejbcsini
za — bodoucsnoszt.

Trónörökös születése.

A szokásos első jelentések és a király proklamációja.

Mint mult heti számunkban már rövi-
desen hírül adtuk, a királyi családban be-
következett az örvendetes esemény, a
királyné egy fiu gyermeknek adott életet,
kit az alkotmány 56. szakasza alapján az
SHS királyság trónöröklési joga illeti meg.
Az örömhírt rögtön közölték az összes
állami hatóságokkal, kik ennek alapján a
hálaadó istentiszteletet miudenütt elrendel-
ték s azon hivatalosan részt vettek az
összes hivatalnokok. Ágyudörgések, üdv-
rivalgások között ünnepezt Jugoszlávia népe,
kik így adtak kifejezést örömüknek a
trónörökös születésének örömnépén.

Részletesen alább hozzuk azon aktu-

sokat, melyek az ily alkalommal lefolyni
szokásban vannak.

Csütörtökön, szeptember 6-án, hajnalban
2 óra 55 perckor Mariora királyné Beogradban
egészséges fiu gyermeknek adott életet. A szülés-
nél Antics, Kohan és Draskovics orvosok segéd-
keztek. A királyi palotába nyomban odasiettek
Jankovics helyettes miniszterelnök, Jovanovics
Ljuba házelnök és Pérics igazságügyminiszter.
Jelen voltak továbbá a királyi család Beogradban
levő tagjai, a király, Arzén, Pavle hercegek és
Jelena hercegnő. A trónörökös megszületéséről
azonnal táviratilag értesítették a román királyi párt.

Az udvari kápolnában azonnal ünnepélyes
istentiszteletet tartottak a trónörökös tiszteletére.

PODLISZTEK.

Pszüvajoucsa zsenszka.

Pszüvanya mestrija je navéksé vogrszki spe-
cilitás. Zhodni národje nemajo segou preklinyati.
Záhodni pa nerazmijo k-coj. Preklinyajo escse radi
szrbi, horvátje i moremo vadlúvati, ka je nas
prekmórszki národ tūdi podáni toj reprisztojnoj
návadi.

Vküp nabrati to grdo i hūdo, ka sze v-jeziki
i guesi náide i tiszto liki protivno, bantüvanno
vküp zoszükano v-gues posztaviti: Bogá, vragá,
ocho, mater, krv, gétra, Kri-ztusa grunszko sztrejlo
i t. v. vküp zmejsano i prepleteno, sesukajouce na
zsvung csemerno vōpovedati: Zsalosztno, má dob-
ro razmimo.

Té virtusj sze je nej trnok dávno osznouvo
na tak veliko popolnoszt. Pred pár sztou lejtni je
právdá bila prinesena prouti pszüvanyi i bi szo
je prezstoupili szo kastigani bili. . . Gde szmo pa
dneszdén vu tom sztáni?

Oh pa kak je grdi cslovek, da preklinya.

Ka pa escse csi zsenszka csiní tou!

Vu mojega detinsztva vrejmeni je bila v-mo-
jem rodstnom meszti na táksa zsenszka zvirina.

Grehnsa mati szo jo zváli. Kofa je bila i
naphici odávata prpeo, sklojce, lūk, csesznek . .
Trzsila je z-vszáke doubov mále drouvne brbraje,
stero je za jeszti valón. Od szoldákov je prejk
jemála szūhi komisen krūh. Vszáki baka je nadén
doubo eden eden krūh i palinke pa nej. Gda je
eden táksi krūh, (prófont) dvá dni za doszta ob-
tezso szoldáka zsaloudec i tak je vszáki drūgi dén
za dvá grosa lehko oudao krūh i snapsz szi je
küpo. Sklojce, szūhe jabocsne i grúskove sájbe je
száma z-szvojeja szadovnyáka szi priprávilá, na
stere szo sztáltni küpci bili: delavet i deca, sterim
je tou szladesec bio.

Gde je tá grejsna mati pri szvojoj krlacsi
szedejla, pouleg nyé je drūga kofa nej mogla vō
presztáti. No csi szo one tūdi za doszta dūge je-
zike mele. Ali zsnouy je ni edna nej folgala. Ko-
ga je ona na jezik vzéla, ga je doj do blata gr-
szti je znicsila i ospotala. V-obrázi je tak vōglédala,
likí eden moski i glász je tūdi grobianszkoga mejla
i ka naj escse bole sztrahslivo kázse, je cejli dén
v-esobaj drzsála krátkoga pipaszára pipo. No zsen-
szka, stera kadi? Tou je malo bár csūdna sztvár.
Z-pífov v-lampaj je escse jakse preklinyati.

Mi deca szmo sze je zse ouzdalécs bojali, nej
szmo sze vüpali k-nyej priblizsávati, ár nasz je vesaszí
v-küp sztvorila, etak, pa ovak, stero nam je pa nej

prav szpadnolo. Szamo tak ouzdalecs szmo jo
kázali eden drūgomi: „ni ejno je grehsna mati!”

V-cérkev je nigdár nej hodila. Csi je glih
nagouszti naprej noszila Bogá i Krisztusa pa szvét-
ce, ali nej tak kak vu molítvi.

Mejla je edno málo kucso i szadovnyák na tak
zvánom ciganszkom szeri.

Tam sze je drzsála száma számérna. Niscse
bi nej mogao zsnouy vküp presztáti. escse i kou-
dis sze je nej blizsao k-nyej.

Kak vszáksemi sztvorjeyni, tak je i grehsnoj
materi tūdi doj preteklo vrejmen. Ona je tūdi szpu-
nila bezsáj szvoj i nej je vecs preklinyala: mrla
je. V-szadovnyáki szo nyej obilno obrodile szlive,
tak da je nyih cejna zadoszta bila na pokopálicse.
Mejla je rodbino, stera jo je típohránila. Li po
szmrti sze je zvedlo, ka kakse vere je bila. Kala-
vinszke. Solszki deáczke szo jo szprevodili med
popejvanyem na cintor. Pri grobi szo dūhovnik
odprávil predgo.

Nigdár je nej csüta bila predga, stera bi tak
dugo vu szpoumenki osztála, kak pri nyé poko-
pálicsi drzsána.

Té globoke moudroszti dūhovnik jo je z-etimi
reesmi zacso:

„Blájseni je on cslovek, ki je mirovnoga
szrdcá“ . . .

Az új trónörökös a keresztségben Petar Stevan nevet fogja kapni.

Az orvosok a szülés alkalmával a következő jegyzőkönyvet adták ki:

Őfelsége Marióra királynő szeptember 6-án 2 óra 55 perckor egészséges fiú gyermeket szült. A szülés normálisan folyt le. Ugy az anya, mint a gyermek egészségi állapota igen jó.

A kormány és a parlament jelenlévő képviselői a következő jegyzőkönyvet vették fel.

Alulírottak Őfelsége I. Sándor, a Szerbek, Horvátok és Szlovének királya által meghivatván, jelen voltunk Marióra királynő szülésénél a királyi palotában Beogradban, szeptember 6-án reggel és meggyőződünk róla, hogy Őfelsége a Szerbek, Horvátok és Szlovének királynője, Marióra, I. Sándor király hitvese fiú gyermeknek adott életet 1923. szeptember 6-án két óra 55 perckor. Ezt az okiratot Őfelsége a király jelenlétében irtuk alá. Jankovics Velizár, a miniszterelnök-helyettese, Jovanovics Ljuba, a képviselőház elnöke, Pérics igazságügyminiszter.

A király csüörtök reggel a trónörökös születését tudtul adó, következő proklamációt bocsátotta ki:

Drága Népeimnek!

Őfelsége Marióra királynő szeptember 6-án reggel fiú gyermeket szült, aki, mint első szülött, az alkotmány 56-ik §-a értelmében a Szerbek, Horvátok és Szlovének trónjának örököse s így őt megilletik mindazok a jogok, a melyeket neki az alkotmány és az állam törvényei megadnak.

Drága szerb, horvát és szlovén népeimnek ezt a nagy örömet tudomására hozom, valamint a királyság összes egyéb polgárainak királyi üdvözléssel.

Beograd, 1923. szeptember 6.

Alexandar.

Az orvosok korábbi véleménye szerint a trónörökös születésére szeptember 8. és 20-ka között körülbelül 17-ikére számítottak. Ezért engedték meg az orvosok a királynőnek a vasúti utazást Bledből Beogradba. Azonban alig érkezett meg a királynő a királyi palotába, rosszul éltől panaszkodott és csakhamar jelentkeztek a szülést megelőző fájdalmak. Szerdán este ennek következtében az orvosok már megállapították, hogy a szülés a legrövidebb időn belül bekövetkezhetik és ezért megtették minden előkészületet.

A királynőt az esti órákban az udvar ugynevezett gyermekágyi szobájába vitték át, amely a modern higiénia minden kellékével fel van szerelve. Már a kora esti óráktól kezdve a királynő ágya mellett tartózkodott a király, Jelena hercegnő, Arzén és Pavle hercegek, dr. Antics sebész, egye-

Itak nadale je naprej prineszao vsze one jákoszti i dúzsnozt, stere krsztsenik more szpunyavati, no steri eden mrtelen cslovek pri méri szpi szvoj vekivecsen szén.

Zevszej eti jákoszt sze je niedna nejnaista pri etoj preminoucsj krsztsenici. — Je Jokoncsao predvo:

„Naj nyej dá te miloszti ven dugo trplivi ocsa nebeszki pocsinék.”

Na drügi dén szo gori odprli testamentom; ár je mejla kucso i szadovnyák, steroga je testálivala.

Vszi szo sze zadreznoli! Cejto szvojo vrejdnoszt je tomi hűdomi (vrági) testálivala.

Tou je bilou nyéno szlejdnye preklinyanye.

Naprejhodécai szenátor je tanácsivao rodbini, naj právdo zdignejo prouti testamáli i naj ga znicsiti dájo. Nej szo steli od toga nika csüti. „Mi sze z-vragom nebomo právdivali,” szo odgouvorili. Niscse sze je nej steo poküsziti, ka bi z-tém velkim peklénszkim goszpoudom tozsbo zacsno.

Tam szo niháli kucso i szadovnyák.

Szadovnyák je povrejmeni povouden raztrgala, kucsa je bliszki na porob szpádnola, tak da sze dne sz nepozná nno meszto i niscse nevej, gde je bio szadovnyák i tiszta kucsa.

Odneszao jo je tak tiszti, komi je testálivala.

temi tanár, dr. Koen belgyógyász, udvari orvos, dr. Zdravkovics szülész-profeszor és Rajicsné szülész-nő.

A szomszédos szobákban tartózkodott estétől kezdve Jankovics Velizár miniszterelnök helyettes, Jovanovics Ljuba, a parlament elnöke és Pérics Ninko igazságügyminiszter, akiknek az alkotmány és az udvari szokás szerint ellenőrizni kell a trónörökös születését, továbbá Jankovics Dragutin udvari miniszter, Damjanovics ezredes, udvari marsall, Hadzicsné, a királyné első udvarhölgye.

Két óra előtt tíz perccel jelentkeztek a királynőn a heves szülési fájdalmak, amelyeket azonban könnyen viselt el és 2 óra 55 perckor már jelentették az orvosok, hogy a királynő egészséges fiú gyermeknek adott életet. Ezt dr. Zdravkovics professzor azonnal jelentette a szomszédos szobában tartózkodó minisztereknek, akiknek körében hamarosan megjelent a király is, aki boldogan fogadta az első gratulációkat.

A miniszterek ezután felvették a trónörökös születéséről szóló jegyzőkönyvet, úgy amint azt az udvari statumok előírják és ugyanekkor az orvosok is elkészítették a jegyzőkönyvet a trónörökös megszületéséről.

A királyné csüörtökön már kifejezést adott azon óhajának, hogy maga akarja táplálni gyermekét; az orvosok véleménye szerint a királyné egészsége ezt megengedi.

A trónörökös születése alkalmával a beogradi lapok foglalkoznak a Karagyorgye-család származásával és közlik a királyi család családfáját.

A család alapítója Petrovics Gyorgye, Karagyorgye, akit Crni Gyorgyénak is neveztek. 1762-ben született Visevicán (Szerbiában), Karagyorgyénak hat gyermeke volt. Öt leánya és egy fia. A gyermekek Száva, Sára, Póla, Stamenka, Alexa és Alexander, aki 1806-ban született. Alexandarnak tíz gyermeke volt. Polexia, Kleopatra, Alexa, Szvetozár, Petár (a későbbi király), Jelena, Andria, Jelisaveth, Gyorgye és Arzén. Petár király 1844. július 29-én született Beogradban. Petár királynak három gyermeke volt, ugyint Jelena, Gyorgye és Alexander, a jelenlegi uralkodó, 1888. december 19-én született Cetinijében. 1923. szeptember 6-án pedig született meg Alexandar első gyermeke, Petár-Steván, a trónörökös.

GLASZI. — HIREK.

— Áthelyezés. Mesnárk József tanító földinket saját kérelmére áthelyezték a Belatinci állami elemi népiskolához. Már régen tőlünk távol, egy ideig Kapellán, legutóbb pedig Sv. Jüri ob Ščavnícén volt alkalmazva, míg végre övéi körébe kerülhetett.

— Tűz Belatincon. F. hó 9-én este 11 órakor nagy riadalom verte fel Belatinci lakosságát. Neubauer József asztalos összes épületei egy pillanat alatt lángokban állottak, amelynek összes éghető részei menthetetlenül leégtek. Bár a tűzoltóság a legnagyobb erővel fogott az oltáshoz, csak annyit tehetett, hogy a közvetlen-közelben lévő szomszédos szalmakazlat mentették meg a tüztől s úgy a tűz tovább terjedését megakadályozták. A kár mégis tetemes s körülb. 50.000 Dinárt teszen ki.

— A felrobbant kézigránát. Folyó hó 8-án a M. Sobotai katonai parancsnokság mindazokat a gránátokat, melyek a katonai gyakorlatok alkalmával nem robbantak fel, szekéren a Murába szállíttatta. Utközben a járásbírótság környékén egy, a szekéren ülő katona valahogy megbillent úgy, hogy cipője sarkával a gránátra ütött, mire az felrobbant s a katona lábfejét elszabta. Kórházba vitték, hol mindjárt amputálták.

— I. Alexandar király és Mária királyné koronázása, illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint, 1924 tavaszán lesz megtartva. Az ünnepélyes történelmi esemény fényes sikerére az előkészületek nagyban folynak.

— Görög-Olasz konfliktus, mely a határmegállapító bizottság olasz tagjainak görög területen való meggyilkolásából származott, véget ért. Az ügy a nagyköveti tanács elé kerülve, úgy döntöttek, hogy minden állam felelős az ő területén történt ily eseményért. A megszállás költségére vonatkozólag még nincs döntés.

— A japán földrengésnek eddigi megállapodások szerint, összesen egy millió halottja és sebesültje van s összesen 15 város pusztult el teljesen. A földrengési observatórium jelentése szerint, a rengésben 1129 erős löket volt.

— Késsel akart örökölni A Kuzdobljai község-bíró, Pelcár Ferenc földmives édes anyját azért szurkálta meg, mert az vagyonát nem akarta nevére átiratni. Pelcár jeletkezett a bíróságnál, anyját pedig súlyos sebeivel a M. sobotai kórházba szállították.

— Gyanus gyermek-holttest a tóban. Sv. Jüri egyik itató tókéjában a múlt héten egy feloszlásnak indult gyermek holttestet találtak. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani.

— A Mura hidját — egy téves verzió alapján — felakarták robbantani Mursko Serdišcén, ami azonban nem volt más, mint szintén a rossz gránátoknak a Murába való dobálása s esetleges felrobbantása. Ez a robbanás adott okot a hírre; a robbanás maga azonban eléggé távol volt a hidtól.

— A bisztricei csendőrgyilkosok közül 32 egyént a napokban a maribori törvényszék fogházába vitték, hol is ellenük a vizsgálatot Žemljič törv. bíró, volt ljutameri járásbíró vezeti.

— Premesztitev. G. Mesnark József vucsitel, nas domacsín, ki je zsé dugo vrejmen od nász dalecs szpunjavao szvojo dúzsnozt, je na lásztno prošno premescen za vucsitela v Beltince.

— Koronüvanye krala i kralice, kak sze csüje z merodájni mejszi, de leta 1924. na szprotoletje. Priprave za té znameniti ouszvetek szo zsé v punom tecsáji tak, da nikak neszmi zaosztati nyega lepota od zsé pretecseni táksi dogoutkov vu z-vünszki drszávaj. Koronüvanye de sze — vecs kak gvüšno — v Belgrádi godilo.

— Ogen v Beltinci. Neubauer József sztolara hramba v Beltinci je t m. 9.-toga ob 11 vöri vesz-vsze pogorejla ka je pacs za zgoreti bilou. Csirávno szo ogengaszilci i vszi obcsáni taki na pomoucs prisli i z-vesz energijov bránili, vendar szo pa drügo nej doszégnoji, kak da szo prekrátiti vékso nevarnoszt i skodo. Kvára je okouli 500 Dinárov.

— Öröküvanya naszilnoszt. Zzupan z Kuzdobljana, Pelcár Ferenc poljedelec je vpijanoszti szvojo mater zoszmico znozsom, ár je na vecskrátni opomin, da naj nyemi grünt prek püszti nej vcsinila. Pelcár sze szamovolno glászo pri szodniji, mater szo pa sz-tezskimi ranami v M. Szobocski spitao odpelali.

— Szv. Juri na gor. Preminoucsi tleden szo pri-nasz vu ednoj vodenoj gtabi (goricski szlűdenec) edno zse na prlávnozt idoucsio mrtvo dejte najslji. Ka csido bi moglo bidti, — je nej znáno.

— Roucsne granáte, steri szo pri szoldacsiki vajaj nej explodezali, szo v szoboto t. m. 8.-ga vsze v mőro pelali, Eden szoldák, ki je tüdi na koulaj szedo, sze je nikak zvagno i pritom nevedoucs z csrejlom na eden granát vdaro, gda je té explodehao i szirmák szoldáki nogou v og-lávi vkraj vtrgno. Vszi sztancsarje v blüzsini szo sze presztrasili od eksplozije. Szoldáka szo v M. Szobocski spitao odpelali i szo ga taki amputerali.

— Na M. Szrediski mouszt szo granát lücsiji, taksa vejszt sze krouzsila, nej j' pa bilou nika drügoga, kak nedobri granátov eksplozija. Vejszt je tak nerznicna bila.

— Bisztricski junaki, ki szo tak mocni bili prouti trem brezurozenim zandárom, szo zse na bole gvusnom meszti, ár szo jih 2 zse v Mari-borszki zápor odpelali. Tam je zse bole pripravno meszto za mirno premislávanye obri taksega dogoutka.

— G csko—Italijszki szpor, steri je preci vövidejnya meo do bojne, — je mño. Koncsalo je szpor „Zvéza národov, stero je tak szoudilo, dajé vszáká drzsáva odgovorna za na nyénom teritoriji sze zgodivsi táksi dogoutek.

— Kereskedelmi árákat — tekintettel az általános áresésre — nem is közöljük.

— Trzsne cejne, — gledoucs na povprejcsnyo kápanye, cen — nevejmo zatou je niti ne priobcsimo.

— Milliós büntetés. Az ismeretes játékkártyacsempészésből kifolyólag Reich Ferencet, kit a Dolnja lendavai vármórség fogott meg és ítélte el 1,300.000 dinár pénzbüntetésre s az illeték megfizetésére, miután ezt megfizetni nem tudta, 365 napi elzárásra ítéltek, melynek letöltését már meg is kezdte.

Uj rendelkezés a kettősbirtokosokról.

A hivatalos lap szept. 8-án kelt 84-i száma hozza azt a rendeletet, mely a kettős birtokosokra vonatkozik. A rendeletet teljes egészében nem hozhatjuk, tekintve annak terjedelmességét, de miután ez a rendelet bennünket kétszeresen is érdekel, főbb vonásaiban közöljük.

A rendelet szerint kettősbirtokosnak csak az tulajdonítható, aki az új határvonal megjelölése előtt ugyanannak a földrésznek tulajdonosa volt, vagy ezt törvényes öröklés, illetve végrendekezés útján egyik vagy másik leszármazottja tovább mivelní fogja, ha a határtól 10 km.-nél távolabb nem esik, illetve annak tulajdonosai ennél távolabb nem laknak. Megszűnnek kettősbirtokosok lenni azok a jogosultak, kik a meglévő birtokukhoz még többet hozzá vásárolnak vagy bérelnének. Ugyancsak megvonják a jogot, ha a kettősbirtokost csempészésen fogják.

Az ily kettősbirtokosoknak megengedtetik, hogy napkeltétől napnyugtáig mehetnek, vihetnek vagy szekerezhetnek mindazt, ami ezen földjükön megterem vagy a megmunkáláshoz, vetéshez szükségeltetik, de csak azokon az utakon, melyeket arra az illetékes vámhivatal kijelöl, de mezei utakon is. Legelőre hajthatják marháikat s behozhatják dec. 1-ig ezen a birtokon megtermett minden terményüket vámmentesen.

Ugy az idevalósi, mint más állambeli ezen zónába eső kettősbirtokos köteles minden év január hónapjában kérvényt benyújtani az illetékes vámhivatalnál (különben elveszíti jogosultságát), hogy ezen jogát és kedvezményét élvezhesse. A megfelelő mellékleteket a vámhivatal utasítása szerint kell mellékelni.

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj 360—
100 Kor. Budapest	= „ 2—
100 Kor. Becs	= „ —50
1 lira	= „ 16—
Zürichben 100 Dinar	= 6—

Ki által irt szerződés érvényes?

Egyidőben az volt elhíresztelve, hogy mindennemű szerződés csak úgy érvényes, ha az a királyi közjegyzőnél kötött meg. Természetes, hogy ezen híresztelés után még az sem mert máshova menni szerződést csináltatni, aki már csak azért sem szeretett volna közjegyzőhöz menni, mert félt, hogy más, a közjegyzővel ellenkező politikai elve, nézete miatt esetleg károsodni fog. Tehát kénytelen-kelletlen a közjegyzőhöz ment.

Miután e miatt már sok panaszt halottunk. kötelességünknek tartottuk, hogy ennek a valódiságáról meggyőződjünk. Utána járva a dolognak, arra a tapasztalatra jutottunk, hogy az egészről egy szó sem igaz. Mindenki ott irt szerződést, hol neki jólesik, vagyis az ügyvédnél is. Kivétel csakis, ha a szerződés férj és feleség, vagy jegyes és jegyes között kötöttik, vagy ha ajándékozási szerződésről van szó, amelyet csak a közjegyző előtt lehet megkötni. Minden más szerződést az ügyvéd is megcsinálhatja.

Nem tudjuk, mire volt jó az ellenkező híresztelés s csak önző célokért, az embereket szabad akaratokban gátolni.

Veljáva razlicni pogodb (szerződés). Sto lehko pogodbe píse?

Ednouk je bilou vrejmen, gda je razgláseno bilou, ka razlicsne pogodbe szo szamo tak valáne csi szo tiszte od kr. notárosa napíszane i potrdjene. Tou sze zná, ka potem sze niscse nej vüpa k-drügomi idti, kak szamo k kr. notárusi, csirávno je eden ali drügi dosztrakát nej meo volé tá idti ali za toga, ali za drügoga vzroka volo Nájvecschrát pa sze szamo záto bojo idti, ár je drügoga politicsnoga mislejnya büo kak notáros i sze je bojao da sze nyemi za toga volo kákša skoda zgodí Fiskálisi bi nájráj sou, ali da je pa razgláseno bilou, ka je tiszto pizsaránye „nevejávno“, szirmák je tá mogo idti, gdé „veljá“. Po táksem velkom obracsáji pa tüdi cejne — sze zná — gori pídejo do fiskáliske skále.

Zádne dní szmo pa hodili zatém, da spravicsamo kelko je isztine vu tom deli Dognali szmo, ka je cejlo delo zmíslenoszt, navádna lázs. Vszáki fiskális lehko dela vszákovrsztne pogodbe, stero szo rávnotak valáne, kak notároska, zvün pogodb: mouzs z-zsenouv, zarocsníca zmladozsencom ali pa darüvanya pogodbe, stero szamo kr. notáros lehko dela. Tak vu drügi pogodb zvézanyi lehko vszáki tá ide, gde sze nyemi bougse vídi i nej tá, gde sze zavolo sztrankarsztva bojati má.

Nevejmo zakaj je dobro bilou tou naszprouitno razglásenye i szamo za szebicsni cílov volo lüdsztvo vu szlobodni vouli krátiti.

Amnesztia.

A trónörökös születése alkalmából a király amnesztia rendeletet adott ki, amely szerint mindennemű büntetés elengedtetik, amely két havi elzárásnál vagy ezer dinár pénzbírságnál nem nagyobb vagy 6 hónapnál nagyobb büntetést is, ha a bűnös, illetve a megkegyelmezett 6 éven belül semminemű büntényt el nem követ.

KINO^v Murski Soboti

V nedeljo 9. szept. popold. ob 3 uri
zvečer ob 8 uri:

Doživotno osudjen

Kriminalna drama u 5 činova.

Lebenslaenglich Verurteilt

Vstopnina:

Gornje lože 8— Dinár, spodnje
lože 7— Din. in II. prostor 3— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

Nouvi potresz i kolera ne Japánszkom.

Na Japánszkom szo nouvi potreszi bili. stero je pá vecs jezér lüdi vnicsilo. Lüdsztvo je prevecs zburkano i sze nevüpa v hízsa osztáti. Po tej dogoudkaj sze je tüdi prevecs kolera razsürila, stera preci pobéra lüdi.

LEGUJABB

Anexija Reke (Fiume).

Italijszka Mussolinijova vláda Fiumo pod szvojo lászt scsé szpraviti, i je szploh pripravna jo anektirati, steromi je pa Jugoszlavija prouti po táksem tüdi i ona zgübi pristanisce (kikötő) k morji. Zavolo toga je med drzsávoma sztális nevaren.

Feszültség a fiumei kérdésben.

Olaszország Fiumét mindenáron saját javára akarja anektálni, ami Jugoszláviának a tengerhez vezető kikötő elvesztését jelenti, tehát nem engedi azt. E miatt a két állam között feszült a helyzet.

Máli glászi.

Eladó egy komplett keveset használt divatos keményfa hálószoba-butor. Bövebbet a Prekm. Tisk. vagy a szerkesztőségben.

Na oddajo je edna kompletna malo núcana szpálna garnitura z trdoga leszá se-marmor plati. Vecs sze zvé v Prekm. Tiskarna ali pri reditelstvi

LEJSZ ZA CIMPER I DRVA
sze lehko naroucsi pri
FUJSZ JANEC OTTOVCI
Po niszikoj cejni!

Hirdessen a

Mőrszka Krajiná-ban

mert hirdetései eredménnyel járnak

Gazdálkodás.

A veszettség.

Irta: Nemes Miklós állatorvos, M. Sobotán.

Világosság, villámszíkra, víz, magába nyeli szétbontja, összevegyíti őket és így itt növénynek, ott állatnak, amott ásványnak nyújtanak létfeltételi tápláló anyagokat. Ételerőt nyújtanak és ezzel ők is átalakulnak, „meghalnak”. Ők is „éltek” a gázok világában egyesültek a természet nyújtotta más gázokkal, (feleségeikkel), új gáz lett belőlük. Ezt a gázgyermeket, e hányaveti földön megrabolta egy növényi légzősejt, ez az ő elősködője. Az magába szippantott belőle egy kis adagot, alkatrésze lett a növénynek. Ismét új életet kezdett. Odébb beszívta egy állat a tüdejébe, a vörös vérsejtjeit táplálja néki. Új élet az állatban. A megmaradt része egyesült még egy gázzal és lecsapódott az istálló falára, szép kristályok, eleven szabályos alko mányai az ásványvilágnak lettek belőle. Itt is átéli az Istentől adott életmódját, amíg itt is je nem jár a működésében különféleképpen erősödő, gyengülő, rövidülő hosszabbodó életrugója. Az állatorvosok feladata, hogy az állatoknak ezt az életrugóját, megerősítsék, megnyujsák, mert ahogy kevés ember van, aki mint »ember« megszeretne szünni és átalakulni, bizonyos, hogy az állatok, mint ilyenek is élni vágnak. Így lehet ez a növényeknél és az ásványoknál is; sőt mindennél. A kertész értse a növények, a cipész értse a lábbeli épségének, egészségének megóvását, betegségének gyógyítását. A drágakő kereskedőnek pedig tudni kell, hogy milyen elősködőktől, gázoktól, fény-sugaraktól, nedvességektől, bacteriumoktól óvja értékes ásványait, hogy azok meg ne fakuljanak, foltosak ne legyenek, szóval arra törekszik ő is, hogy azok életrugóját abban a néki kedves és előnyös állapotban életformában lehetőleg sokáig megnyujsa. Csak megnyujsa, mert végeredményben mindennek meg kell változni, »elpusztulni«, »megszünni«. A természet keze alatt minden megváltozik. Mi gyenge emberek, állatok, persze arra törekszünk, hogy azt a természet-kívánta átalakulást a mi hasznunkra ideig-óráig, amíg lehet, kinyujsuk.

Mégis oly rosszak az emberek, hogy azt a pár órai emberi alakban való együttélést nem egymásnak kellemességére, vidámságára fordítják, hanem arra, hogy hol lehet valakit eltiporni, kihasználni, rajta elősködni, hogy annak vagyonát, testét (mert testi munkájának egy terméke) magáévé tehesse. Ilyenek az állatok, amikor egymás szájából huzzák ki a falatot.

Azért eszünk, iszunk, légzünk, azért fürdünk, azért kaparja be a kutya az »akkor« felesleges csontdarabját a maga számára, ezért konzerváljuk a gyümölcsöt, füstöljük a húst, szellőztetjük a lisztet, ezért dolgozunk, ezért takarítjuk meg a fölösleget, hogy a korai átalakulástól, a haláltól megóvjuk az élelmiszereinket és magunkat. Végeredményben az állat azért rendezett be mindent így ahogy van, hogy az állati alakját minnél továbbra megnyujsa. Azért építünk házat, pincét, a vakond alagutat, azért ruházkodunk (szabó), azért fűtünk (kályhas) és mert emberi elősködők is vannak, akik munka nélkül is élni akarnak embertársaik rovására, azért tartjuk a csendőrséget, a katonaságot, a bíróságot. És hogy ezek az emberi elősködők szép szerével megjavuljanak tartja az emberiség a papokat és tanítókat. És hogy legyen aki az egyes embercsoportokat, katonákat, hivatalnokokat összetartsa, azok fölött őrködjön, okvetlenül szükséges egy legfőbb ember: a király. Tehát minden, ami ahogyan volt és ahogyan van és ahogyan lesz, minden arra való, hogy emberi alakban való »életünket« megnyujsuk.

A tulerős munka és a henyélés az »életet« megrövidíti. Mindenki igyekezzen a természet-adta táperőket a maga részére leszakítani, a feleslegét az olyannak adni, aki e leszakításra képtelen. Szorgalom és felebaráti szeretet ma nagyon el kel.

Aki már látott nagy juhnyáját legelni, észrevehette a sok madarat, amely felettük alig egy arasznyira röpköd. Ezek megeszik a juhok egy elősdiét a juh-kullancsot, (melyet latin nyelven Melofágusznak neveznek). Mindenki tudja, hogy a kullancsok milyen kellemetlenek. Nem elég, hogy az állatokat megrabolják, az ő beleegyezésük nélkül, vért szívnak el tőlük, hanem egy időben fertőzhetik az állatokat, különösen a szarvasmarhákat egy másik, persze rendkívül kicsike, szabad szemmel nem látható elősködővel, amely a vérben él és a szarvasmarhák vérvizelését okozza. Ezt a kullancsfajt Ixodesznek nevezik a másik elősködőt pedig, melyet ez a kullancs beolt az állat vérébe Piroplasma-nak nevezik.

A juh elősködik a fűvön. A kullancs elősködik a juhon. Egy időben a piroplasma elősködik a kullancson és juhon. A madarak elősködnek a kullancsokon. Ezt az elősködést mind a két irányban lehet körvonal alakjában követni, amíg a kör nem záródik.

(Folyt. köv.)

Mütrágyázás.

Szuperfoszfát. — A szuperfoszfátot nyers foszfátoknak kénsavval való vegyítéséből nyerik. Összetétele rendszeren 16%-os vízben oldható foszforsavból áll és eladásánál is rendszerint annak foszfór-tartalma szerint szabják meg az árát, illetve ennek foszfórtartalmát fizetik meg. — A szuperfoszfátot majdnem talajban és növénynél eredménnyel használták, nemcsak a szemes, de a gumós növényeknél és rétekre is. Fő hatása abban áll, hogy a növények elérését segíti elő és ezáltal szebb terméseket érhetünk el vele.

A szuperfoszfátot rendszerint közvetlenül a vetés előtt szórjuk a földre, habár az őszi elszórás a jobbik, még a tavaszi vetemények alá is. Ősziük alá pedig jó keverő szántáskor. Földdel, mésszel vagy hamuval keverni nem szabad. Az elszórandó mütrágya mennyiségére nézve megjegyezhetjük, hogy 24—35 kg oldható foszforsavat számíthatunk egy kat holdra (1600[□]), tehát kat. holdanként 150—200 kgr. szuperfoszfátot kell alkalmazni.

AMERICAN LINE

Ustanovljena 1871.

Redna potniška plovba.

HAMBURG — NEW YORK

z parobrodi na dva in tri vijake

„Manchuria“ 13639 t. „Mongolia“ 13639 t.
„Finland“ 12222 t. „Kronland“ 12222 t.
„Minnekahda“ 17221 t.

Izvanredno urejene in tretji razred.
Izvrstna hrana.

Pojasnila dajajo brezplačno zastopstva
AMERICAN LINE

Beograd, Karađorđeva ulica br. 91.
Zagreb, Trg I. br. 16.
Ljubljana, Marijin trg 2.
Gruž, Obala.
Bitolj, Bankarska ulica br. 12

Hirdetések

„Mörszka Krajina“-ban

sikerrel járnak.

Naznanilo.

Postüvanim mojim znancom i prijatelom naznanjam, da sam z-firme Jónás i Cvetič odsztopo i sam v-szvojoj lásztnoj hizi (Cerkvena ul.) oudpro szvojo trgovina z manufakturo

Üzletnyitás.

Igen tisztelt vevőimet és ismerőseimet értesitem, hogy a Jónás és Cvetič cégből kiváltam s a Cerkvena ulicában levő saját házamban nyitottam üzletet, melyet mindenki megelégedésére és a legjobb áruval személyesen fogom vezetni.

JANEZ CVETIČ
trgovac. — kereskedő.

Po najvišjoj ceni

küpm vszakovrszten kmetski pripou-
vek kak szilje, krmo, jáboka, szlive,
zdravilne i gobe. Za nabéranye gob i
travine potrejbne podatke radevoule
dam. Odávam vszevrstne kmetske pot-
rejbcsince i gnojila (thomsalak, super-
fosfát). Napiszmeno pozvanye pridem.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Legmagasabb áron

veszek mindennemű gazdasági terményt
gabonát, takarmányt, gubacsot gyümöl-
csöt, anyarozsot, gyógyfüveket és gom-
bákat. Gyógyfügyűjtésre vonatkozó fel-
világosítással készséggel szolgálok. —
Eladok mindennemű gazdasági cikket,
mütrágyát (csehországi löherjegyű)
thomsalakot, csontlisztet, szuperfosz-
fátot, meszet, trágyát stb. Levélhívásra
bárhová megyek.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Novoszt! Naznányam Ujdonság!

postüvanomi obcsinsztvi, ka
sam oudpro razodajálnico za
vszakovrsztno marmorno
grobovno kaménye (krizse)
prek kath. cirkvi v Zelko-
vom hrámi v Murska Soboti

JOSEF MOČNIK
KÖFARAGÓMESTER
MURSKA SOBOTA

Értesitem a n. érdemű közön-
séget, hogy Murska Sobotá-
ban a Zelko-féle házban
(kath. templom átellenében)
SIRKŐ raktárt létesítettem,
ahol is legolcsóbb napiáron
minden minőségű és kivitelű
sirkövek állandóan kaphatók.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelőtt

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

(SZTARAGASZA)

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v Murski Soboti

Z VRSÁVA VSZE BANCSNA DUGOVÁNYA
MINDEN BANKSZAKMABA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZÉZI ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN
Z-JADRANSKA BANKA BEOGRAD“-AL

Podgovornik, lásztnik i vödányik Kühar Stevan Márkisevci.